

**КОМУНАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«КИЇВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ПЕДАГОГІЧНИХ
КАДРІВ»**

СХВАЛЕНО

Протокол засідання вченої ради
КНЗ КОР «КОПОПК»
від 21 січня 2021 року №1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ КНЗ КОР «КОПОПК»
від 22 січня 2021 року №13/1

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ ФАХОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ
ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ, УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ
З ПРОБЛЕМИ «ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ-
СЛОВЕСНИКА»**

Укладач програми	Дем'яненко О. О., викладач кафедри славістичної філології, педагогіки та методики викладання факультету права та лінгвістики Білоцерківського НАУ, кандидат педагогічних наук;
Найменування програми	Освітня програма курсів підвищення кваліфікації вчителів-зарубіжної літератури, української мови і літератури з проблеми «Формування медіаграмотності вчителя-словесника»
Мета програми	Розвиток медіакомпетентності, інформаційної грамотності та критичного мислення вчителів словесності в умовах цифрової освіти
Напрямок програми	Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій)

№ з/п	Назва та зміст навчального модуля	Всього годин	Аудиторні		
			Лекції	Семінари	Практичні
Модуль І. Філософія освіти ХХІ століття		6	2	-	4
Модуль ІІ. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах реформування освіти		10	4	2	4
Модуль ІІІ. Фахові аспекти та інноваційні підходи в діяльності вчителів словесності		48	2	-	46
Предметно орієнтована підготовка		20	-	-	20
Інваріантна частина		20	-	-	20
3.1	Нормативно-правове та програмно-методичне забезпечення вивчення зарубіжної літератури, української мови і літератури	2			2
3.2	Упровадження модельних навчальних програм із зарубіжної літератури, української мови і літератури, інтегрованих курсів	4			4
3.3	Формування читацької грамотності як провідної компетентності учнів Нової української школи	2			2
3.4	Сучасний урок зарубіжної літератури: вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів	2			2
3.5	Формувальне оцінювання в системі оцінювання навчання учнів	4			2
3.6	Розроблення авторських проєктів: сутність, вимоги до написання	2			2
Варіативна частина		4			4
3.7	Фанфікшн як форма аналізу та інтерпретації художнього твору на уроках літератури	4			4
3.8	Компетентісно орієнтований урок ЗЛ. Використання ІКТ на уроках ЗЛ	2			2
3.9	Нова українська школа: реалізація компетентісного та діяльнісного підходів у процесі викладання української мови і літератури	4			4
Спеціальна підготовка		20	-	-	20
Інваріантна частина		18	-	-	18
3.10	Цифрові технології в освітньому процесі Нової української школи	6			6
3.11	Створення ефективних презентацій навчального призначення: способи структурування змісту, методичні й технологічні новації	2			2

3.12	Світова література та медіасередовище: аналіз контенту й очікуваних результатів	2			2
3.13	Медіатекст на уроці літератури як засіб навчання і його результат	2			2
3.14	Медіаграмотність як необхідна складова професійного розвитку сучасного педагога	4			4
3.15	Лайфхаки з основ медіаграмотності педагога сучасної школи	2			2
Варіативна частина		2			2
3.16	Дистанційні технології навчання ЗЛ у школі	4			4
3.17	Інтелект-карти як інструмент ефективної роботи з інформацією	2			2
Спецкурси, спецпрактикуми		10			10
Інваріантна частина		10			10
3.18	Постмодернізм: знакові постаті, тенденції, стилістичні особливості	2			2
3.19	Сучасна українська література: історико-культурна картина	4			4
3.20	Вчимо ділитися. Благодійність у житті дитини.	4			4
3.21	Вчимо дитину управляти часом. Планування дня				
3.22	Заохочуємо дитину у прийнятті власних рішень. Формуємо вміння відстоювати свою думку				
IV. Модуль		6	2	-	4
Інваріантна частина		6	2		4
4.1	Настановче заняття. Вхідне діагностування	2	2		
4.2	Тематична дискусія «Актуальність медіаграмотності та ІКТ-компетентності сучасного вчителя»	2			2
4.3	Вихідне діагностування	2			2

Обсяг програми	4 кредити ЄКТС (120 год: 72 аудиторних год, 48 год – самостійна робота)
Форма підвищення кваліфікації	Інституційна (денна)
Перелік компетентностей та відповідних результатів навчання, що забезпечує програма	<i>Загальні компетентності:</i> Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження. <i>Професійні компетентності:</i> Здатність формувати і розвивати мовно-комунікативні вміння й навички учнів. Здатність формувати й розвивати в учнів ключові компетентності та вміння, спільні для всіх компетентностей. Здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів.

Завдання для слухачів курсів

- Створення власної медіатеки для навчання мови (літератури) учнів ... класу (класів).
- Створення власного медіатексту навчального призначення: мультимедійний проєкт, аудіовізуальна продукція, креолізовані тексти, рекламні та інформаційні медіатексти

тощо.

- Формування сценарію навчального заняття з використанням медіаосвітніх технологій з метою (*на основі вивчення теорій медіаосвіти*):
 - А) розвитку критичного мислення учнів у ході аналізу літературного явища;
 - Б) формування їхньої екологічної та громадської самосвідомості на основі проблемно-тематичного та образного аналізу творів;
 - В) поглиблення історико-культурних уявлень про час написання (екранізації/ постановки тощо) твору;
 - Г) мовленнєвого розвитку школярів та здатності презентувати результати власних творчих робіт;
 - Д) формування здатності протистояти засобам маніпуляцій та впливу інформаційних фейків.

Основні джерела інформації

1. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». *Наказ Мінекономіки. 23.12.2020. №2736. URL.: http://osvita.ua/doc/files/news/787/78704/Nakaz_2736_3.pdf*
2. Концепція Нової української школи / упорядн. Гриневич Лілія, Елькін Олександр, Калашнікова Світлана та ін. / заг. ред. Грищенко Михайло ; Міністерство освіти і науки України. Київ, 2016. 36 с. URL.: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
3. Закони України:
 - «Про авторське право і суміжні права» : від 23.12.1993 № 3792-XII. URL.: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.
 - «Про доступ до публічної інформації» : від 13.01.2011 № 2939-VI. URL.: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>.
 - «Про інформацію»: від 02.10.1992 № 2657-XII. URL.: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
 - «Про кінематографію» : від 13.01.1998 № 9/98-ВР. URL.: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/9/98-вр>.
 - «Про рекламу»: від 03.07.1996 № 270/96-ВР. URL.: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/270/96-вр>.
4. Баришполець, О. Т. Брехня в інформаційному просторі та міжособовій комунікації : монографія / О. Т. Баришполець ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. 648 с. URL.: <http://journlib.univ.kiev.ua/mono/maketBarishpolets.pdf>.
5. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід : навчальний посібник / О. Т. Баришполець, Л. А. Найдьонова, Г. В. Мироненко, О. Є. Голубева, В. В. Різун та ін.; За ред. Л. А. Найдьонової, О. Т. Баришпольця. К.: Міленіум, 2009. 440 с.
6. Медіаосвіта та медіаграмотність : короткий огляд / В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк, Л. М. Кульчинська, Т. В. Іванова, Ю. П. Мірошніченко. – 2-ге вид., стер. К.: АУП, ЦВП, 2012. 58 с. URL.: <http://www.aup.com.ua/upload/ogliad.pdf>.
7. Медіаосвіта та медіаграмотність : підручник / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; За науковою редакцією В. В. Різуна. 2-ге вид., стер. К.: Центр вільної преси, 2013. 352 с. URL.: <http://www.aup.com.ua/uploads/mo2.pdf>.
8. Основи медіаграмотності : навчально-методичний посібник для вчителя 8 (9) клас. Плани-конспекти уроків / За ред. В. Ф. Іванова, О. В. Волошенюк, О. П. Мокрогуза. К.: Академія української преси, Центр вільної преси, 2014. 190 с. URL.: http://www.aup.com.ua/ml/lessons_web.pdf.

9. Практична медіаосвіта : авторські уроки. Збірка / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; За науковою редакцією В. В. Різуна. К.: Академія української преси, Центр вільної преси, 2013. 447 с. URL.: http://www.aup.com.ua/uploads/Avtorski_yroku.pdf.
10. Солодка, Л. І. Логіка. Методи логічного аналізу тексту : навчальний посібник / Л. І. Солодка. Черкаси : Брама-Україна, 2011. 68 с.
11. Стратегії дослідження екранних медіа / НАН України ; ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. К., 2013. 356 с. (Наукові студії ІМФЕ ; вип.7). URL.: http://maunau.org.ua/etnolog/books/ns/ns_2013.pdf.
12. Технології розвитку критичного мислення учнів / А. Кроуфорд, В. Саул, С. Метьюз, Д. Макінстер; Наук. ред., передм. О. І. Пометун. К.: Вид-во «Плеяди», 2006. 220 с. URL.: <http://osvita.ua/doc/files/news/487/48780/KritichneView.pdf>.
13. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика : словник термінів і понять / Л. І. Шевченко, Д. В. Дергач, Д. Ю. Сизонов / за ред. Л. І. Шевченко. Вид. 2-ге, випр. і доп. К.: ВПЦ "Київський університет", 2014. 380 с. URL.: http://sizonov.blogspot.com/p/blog-page_7872.html.
14. Шейбе, С., Рогоу, Ф. Медіаграмотність : Підручник для вчителя / Сінді Шейбе, Фейз Рогоу / Перекл. з англ. С.Дьома; за загал. ред. В. Ф. Іванова, О. В. Волошенюк. К. : Центр вільної преси, Академія української преси, 2014. 319 с. URL.: <http://www.aup.com.ua/uploads/MG.pdf>.

Відкриті цифрові ресурси:

- Академія української преси. URL.: <http://www.aup.com.ua>.
Бібліотека з медіаосвіти (презентації, посібники, програми, уроки, електронні ресурси, відеолекції).
- Медіаграмотність. URL.: <http://osvita.mediasapiens.ua>.
Медіапросвіта (Медіаосвіта. Журналістська освіта. Медіапортрет. Книги про медіа. Медіадослідження. Медіа і діти. Відеорепортажі). Медіаправо. Медіаетика. Медіааналітика.
- Медіакритика. URL.: <http://www.mediakrytyka.info>.
Наукові та науково-популярні статті з проблем масової комунікації та мас-медій.
- Медіаосвіта і медіаграмотність. URL.: <http://www.medialiteracy.org.ua>.
Вчителю, викладачу, медіаспоживачу, бібліотекарю (презентації, відеоматеріали, публікації, програми уроків). Портал створено на базі он-лайн бібліотеки з медіаосвіти Міжнародного благодійного фонду «Академія української преси».
- Медіапсихологія і медіаосвіта. URL.: <http://www.mediaosvita.org.ua>.
Дослідження соціально-психологічних аспектів масової комунікації та організації медіаосвіти молоді, формування у неї психологічної стійкості до соціально шкідливої інформації, готовності до ефективної взаємодії з інформаційним простором.